

ČESKÁ REPUBLIKA
Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nové Město pod Smrkem, Tylova 694

Tylova 694, 463 65 Nové Město pod Smrkem

Identifikátor školy: 600 080 315

Termín konání orientační inspekce: 2. - 5. duben 2002

Čj.	084 243/02-5181
Signatura	oh4cv140

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Novém Městě pod Smrkem je zřízena Městem Nové Město pod Smrkem na základě zřizovací listiny ze dne 23. ledna 1996 na dobu neurčitou jako organizační složka. Škola dosud neobdržela novou zřizovací listinu dle stávající legislativy o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ani rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení dle požádání zřizovatele orgánu státní správy.

Skutečné počty dětí pro školní rok 2001/2002 podle třídních knih a třídních výkazů v porovnání se statistickým výkazem k 30. září 2001 souhlasily. Kapacita jednotlivých složek nebyla překročena.

Škola zahrnuje tři součásti. První stupeň základní školy do 4. postupného ročníku je umístěn v Jindřichovické ulici č. p. 535 a 5. - 9. ročníky jsou dislokovány v hlavní školní budově v Tylově ulici č. p. 694. V obou zařízeních se v roce 2001/2002 učí 414 žáků. První stupeň má dvanáct, druhý pouze osm tříd. Dvě oddělení školní družiny provozují svoji činnost v Jindřichovické ulici a v Mánesově ulici čp. 952. Zde je zároveň jedno z dalších odloučených pracovišť, školní jídelna.

Ve škole se vyučuje podle platných učebních dokumentů s názvem Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění úpravy čj. 25 018/98-22.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk (1. a 2. stupeň)

Posouzení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z analýzy hospitační činnosti v osmi hodinách na 1. i 2. stupni. Týdenní časová dotace předmětu splňuje požadavky učebních plánů. Výuka vychází z tematických plánů. Jejich kvalita a úroveň zpracování vykazuje u některých vyučujících prvky formalismu. Časová dotace pro jednotlivá témata je vyznačena v některých materiálech počtem hodin, v jiných rozpisem do měsíců. Časově tematické plány jsou podkladem pro přípravy učitelů na hodiny. Koordinace návaznosti učiva mezi ročníky, výběr pomůcek, základních učebnic, účast v soutěžích a výběr vzdělávacích kurzů pro učitele je v kompetenci metodického sdružení prvního stupně. Činnost předmětové komise českého jazyka 2. stupně nelze doložit písemnými zápisy z porad, členové komise řeší úkoly operativně, nejčastěji při setkáních ve sborovně.

Výuku na prvním stupni vedly dvě vyučující s požadovanou kvalifikací, další měla pouze pedagogickou způsobilost a jedna byla bez odborné a pedagogické způsobilosti. Na druhém stupni má jeden vyučující plnou kvalifikaci, jeho kolegyne učí bez požadované způsobilosti.

Kmenové třídy, v nichž výuka probíhá, jsou dostatečně prostorné, na prvním stupni vkusně vyzdobené výtvarnými pracemi a rukodělnými výtvary žáků, pomůckami a nástěnnými přehledy probíraného učiva. Relaxační prostor s kobercem v zadní části třídy využili vyučující pro dramatizaci, odpočinkové chvíle s protažením, souvislou četbu pohádky. Místo je hojně využíváno v době přestávek pro odpočinkové hry, protažení. Třídy druhého stupně jsou méně esteticky působivé, někdy příliš strohé. Vybavení tříd je většinou starší, lavice a židle v několika třídách jsou polohovací, většina staršího nábytku je po renovaci. Osvětlení v obou školních budovách vyžaduje rekonstrukci. Vyučující se snažili dodržovat zásady psychohygieny, větrali, střídali činnosti a pro mladší žáky vřazovali relaxační chvíle.

Pestřejší formy a metody použili při výuce vyučující prvního stupně. Snažili se o smysluplnost výuky a správně strukturovali stavbu hodiny. Po sdělení tématu hodiny motivovali žáky

k následným činnostem. Před probíráním nové látky vycházeli z předchozích zkušeností a znalostí žáků, ctili zásadu přiměřenosti, pracovali správně s chybou. Žáci se v procesu učení dopouštěli chyb, avšak neměli z nich strach. Téměř ve všech hodinách využili učitelé mezipředmětové vztahy.

Při rozvoji senzomotorických dovedností ve fázi nácviku nových písmen a diktátu souvislého textu zachovali učitelé správný metodický postup. Žáky k práci vhodně povzbuzovali, poskytovali jim včasnou zpětnou vazbu i dostatek času pro řešení úkolu. Souhrn všech činitelů posiloval pocit jistoty při zvládnutí učiva.

Na druhém stupni se snažili vyučující zpestřit frontální způsob vedení výuky zařazením aktivizačních prvků (hry, soutěže, křížovky). Jejich použití někdy nesouviselo s tématem hodiny. Učivo v předmětu literární výchova bylo žákům prezentováno z hlediska vývojově historického a nikoliv z hlediska žánrového. Vyučující při výkladu zbytečně zabíhal do podrobností. Kladem bylo využití dějepisných i geografických souvislostí, množství použitého obrazového materiálu i ukázek z literárních děl probíraných autorů.

Namátkovou kontrolou sešitů, slohových prací a jiných písemností bylo zjištěno, že důslednější jsou při opravování i následné kontrole chyb učitelé 1. stupně. Souvislý mluvní projev a vyjadřování myšlenek celými větami vyžadovali vyučující zejména ve výuce slohu. Hodnocení individuálních schopností a dovedností bylo frekventovanější na druhém stupni, četnost klasifikace v žákovských knížkách byla dostačující.

Vzájemné vztahy v dyádách žák-žák a učitel-žák respektovaly pravidla slušného chování, žáci dostali prostor pro vyjádření názoru.

ČŠI hodnotí výuku v předmětu český jazyk stupněm velmi dobrý.

Prvouka

Kvalita a úroveň výuky předmětu je hodnocena na základě hospitační činnosti ve dvou hodinách v paralelních prvních třídách. Při přípravě na hodinu vycházely obě vyučující z časově tematických plánů. V době inspekce byla výuka téměř v souladu s vypracovanými plány.

Personální podmínky výuky jsou velmi dobré. Obě vyučující mají dostatečnou praxi i zkušenosti, jedna odpovídající odborné a pedagogické vzdělání, druhá pedagogickou způsobilost.

Výuka probíhala v prostorných kmenových třídách, během výuky byl využit i zadní prostor s kobercem a relaxačním koutkem. Psychohygienické podmínky se obě vyučující snažily dodržovat v maximální míře, pouze v I.B rozložené předměty na oknech bránily častějšímu větrání během hodiny. Materiální podmínky výuky byly vynikající, názor byl podpořen využitím obrazového materiálu a trojrozměrnými pomůckami a modely. Vhodně a účelně byla zařazena práce s učebnicí i doplňkovým textem.

Hodiny začaly vhodnou motivací se vztahem k probírané tematice, učitelky vybraly nápadité a pestré činnosti, které vhodně střídaly. V rozhovoru mohli žáci volně vyjádřit poznatky získané na základě vlastních prožitků a zkušeností. Při výkladu nové látky dostali příležitost k osvojení nových pojmů prostřednictvím vícesmyslového prožívání.

V hodinách byl zřejmý individuální přístup a tolerance k žákům se specifickými potřebami učení, které učitelky včas citlivě rozpoznaly, ačkoli je ještě nepotvrdila speciální pracoviště.

Učitelky svým přístupem kontinuálně přispívají k rozvoji komunikativních dovedností žáků.

Atmosféra v hodinách byla díky vstřícnosti, klidu a vystupování vyučujících příjemná.

Výuka předmětu prvouka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělání i aktuálnímu složení tříd, jsou voleny vhodně a přiměřeně. Příprava jednotlivých hospitovaných hodin měla velmi dobrou úroveň.

Tři zhlédnuté hodiny na 1. stupni byly odučeny vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna učitelka studuje pedagogickou fakultu, zbývající mají ke studiu pedagogické fakulty přihlášky podány. Zjištěné skutečnosti neměly na kvalitu výuky negativní vliv. Matematika na 2. stupni je zabezpečena učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala v esteticky upravených učebnách, prostředí tříd na 1. stupni však bylo více podnětné. Psychohygienické hledisko bylo dodrženo, v nižších ročnících vyučující zařazovali relaxační cvičení. Fond učebnic vyhovuje potřebám výuky, průběžně je doplňován. Materiální zázemí pro výuku matematiky má standardní úroveň, doplňování sbírek novými pomůckami je s ohledem na nabídku trhu minimální. V části hodin byl využíván zpětný projektor, názorné pomůcky a doplňkové texty.

Zhlédnuté hodiny matematiky na 1. stupni se vyznačovaly promyšlenou motivací a organizací, střídáním připravených činností pro jednotlivce i skupiny a zpravidla i vysokou pracovní efektivitou s funkční zpětnou vazbou. Sledované hodiny matematiky na 2. stupni se kvalitativně lišily hlavně z hlediska použitých metod, forem práce, motivace a efektivity výuky. Převážně byl uplatňován frontální způsob výuky se střídáním činností, dle možností vyučující učivo se žáky vyvozovali a zdůvodňovali, byla jim dána možnost nad matematickým problémem diskutovat. Ve všech zhlédnutých hodinách byl patrný individuální přístup k žákům. Vyučující probírané učivo podávali srozumitelně a věcně správně, ne vždy však dbali na spisovné vyjadřování. Zčásti využívali diferenciaci, práce s chybou a mezipředmětových vztahů. Celkově převažovalo pozitivní hodnocení žáků. V závěru většiny hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva a zhodnocení práce žáků.

Většinu hodin charakterizovaly velmi pěkné vzájemné vztahy, vstřícný a přátelský způsob komunikace založený na vzájemné důvěře.

Výuka matematiky je na velmi dobré úrovni.

Praktické činnosti

V rámci orientační inspekce byly z praktických činností sledovány technické práce a pěstitelství. Ve škole jsou dále vyučovány příprava pokrmů a šití. Hodinová dotace je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Výukové cíle odpovídají standardu vzdělání a aktuálním podmínkám školy. Vyučování je realizováno ve dvouhodinových blocích vždy jednou za dva týdny. Technické práce jsou z 50 % vyučovány učitelem odborně a pedagogicky způsobilým a zbývající část vyučujícím s pedagogickou způsobilostí. Kvalita a úroveň výuky není touto skutečností negativně ovlivněna. Výuka pěstitelství je zabezpečena nekvalifikovaným učitelem s teoretickými i praktickými znalostmi z oboru.

Výuka technických prací probíhá ve školní dílně prostorově vyhovující menší skupině žáků. Jednotlivá pracovní místa u dílenských stolů opatřených svěráky jsou vybavena náradím, které umožňuje žákům vykonávat požadované pracovní činnosti. Pro teoretickou část výuky pěstitelství je zřízena učebna, pro praktickou činnost žáků slouží skleník, paňíky, školní sad

a školní pozemek se zahradním domkem na náradí. Nově je budována botanická a květinová zahrada.

Zhlédnuté hodiny byly připravené, promyšlené a po stránce odborné a metodické velmi dobře zvládnuté. Vyučující činnost vhodně motivovali, uplatňovali mezipředmětové vztahy, stanovili pracovní postup a podle okolností prakticky předvedli jednotlivé operace. K žákům přistupovali individuálně, upozorňovali je na chyby vzniklé při praktické činnosti a částečně společně se žáky analyzovali jejich příčiny. Dbali na vytváření správných návyků při práci a na dodržování hygieny a bezpečnosti práce. V závěru bylo provedeno zhodnocení práce žáků.

Komunikace mezi žáky a vyučujícími se zakládala na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se ve většině případů chovali klidně a ukázněně.

Výuka praktických činností je na velmi dobré úrovni.

Přírodovědné předměty – zeměpis, informatika

Kvalitu vzdělávání hodnotila ČŠI na základě pěti hospitací u dvou učitelů v 6. - 9. třídě základní školy. Vyučující zeměpisu má odbornou a pedagogickou způsobilost a dlouholetou praxi. Informatika je vyučována pouze s pedagogickou způsobilostí, což vede k užšímu pojetí obsahu volitelného předmětu (v souladu s osnovami).

Plánování výuky přírodovědných předmětů vychází z hodinové dotace dané schválenými učebními dokumenty. Vyučující rozpracovávají obsah osnov pouze pro svoji potřebu do časově tematických plánů jednotlivých ročníků; plánované cíle v předmětu zeměpis jsou splnitelné. Shodný obsah volitelného předmětu Informatika pro 8. a 9. ročník vyplývá ze záměru vedení školy, aby každý žák absolvoval výuku tohoto předmětu po dobu jednoho roku. Nereálné je naplnění tematického celku Internet v plánovaném rozsahu, pokud se do konce tohoto školního roku nezmění současné technické řešení (počítače v odborné učebně nejsou připojeny na internet, spojení s vnější sítí lze realizovat pouze z ředitelny nebo z počítače umístěného ve sborovně). Žáci tak mohou získat pouze základní poznatky o fungování dálkového přenosu dat.

Odborná učebna informatiky s deseti počítači pro žáky, vybudovaná vedle šaten v přízemí školní budovy, slouží zároveň i pro výuku jazyků. Uspořádání působí stísněně, podnětnost třídy je poměrně nízká, tabule ve sledované výuce nebyla použita. Technické parametry poloviny počítačů, zejména rychlost a velikost paměti (PC s procesory 486) již neodpovídají současným požadavkům. Žáci nepracovali s učebnicí, ba ani si nevedou poznámky.

Většina hodin zeměpisu se vyučuje sice v prostorných a podnětných místnostech, světelné podmínky však nebyly ideální. Jedna hodina probíhala v odborné učebně fyziky. Její prostorové uspořádání pro demonstraci pokusů ztěžovalo bezprostřední komunikaci mezi učitelem a žáky. Učebnice pro výuku zeměpisu jsou vhodně zvolené a efektivně využívány. Sešity žáků v nižších třídách druhého stupně základní školy měly dobrou úroveň a byly pravidelně vidovány. Celkově nižší kvalita poznámek ve vyšších ročnících se u jednotlivých žáků velmi lišila.

Vyučující zeměpisu dodržovala psychohygienické zásady (přiměřené tempo, střídání činností a relaxaci), příprava výuky byla zřejmá, učivo navazovalo na předcházející látku. Dobrá organizace, přesný odborný výklad a vhodná motivace názorem i aktualizací vedla většinou k efektivitě vyučování. Zápisy na tabuli byly dobře čitelné, přehlednost záznamu by zvýšilo alternativní použití prostředků didaktické techniky. Tradiční frontální metoda omezovala rozvoj komunikativních dovedností žáků. U ústního zkoušení vyučující hodnotila objektivně a známku zdůvodnila. Četnost klasifikace dle žákovských knížek je dostatečná. Při namátkové

kontrole testů nebyly shledány nedostatky.

Ve zhlédnutém dvouhodinovém bloku volitelného předmětu řešili žáci individuálním tempem úlohu, ve které aplikovali získané poznatky z předchozích hodin. Výsledek velmi zdařilého výběru formy a metody výuky ovlivnila neefektivní organizace práce. Téměř nenaplněná zůstala možnost práce s chybou. Individuální práce vycházela z předpokládané vnitřní motivace, ale ta nebyla u všech žáků stejně intenzivní a její posílení vyučujícím scházelo. V poměrně tmavé učebně se málo větralo, což zhoršovalo psychohygienické podmínky výuky.

Ve většině hodin fungovala bezprostřední zpětná vazba a v závěru bylo zařazeno shrnutí získaných poznatků, u volitelného předmětu závěr chyběl. Hodiny probíhaly v přátelské a vstřícné atmosféře. Při frontální výuce komunikace zaměřená více na aktivní žáky omezovala prostor k diskusi a aktivní zapojení celé třídy.

Na základě výše uvedených skutečností je úroveň tří zhlédnutých hodin hodnocena jako spíše nadprůměrná, u dvou sledovaných hodin byla pozitivní a negativní v rovnováze.

Celkově ČŠI hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola předložila propracovaný systém dlouhodobého plánování. Každoročně z něj vycházejí v obecné rovině formulované záměry rozvoje zahrnující oblast výchovy a vzdělávání žáků, oblast péče o pracovníky školy a jejich další vzdělávání a oblast materiálně-technického rozvoje. Konkrétnější údaje s rozdělením kompetencí a odpovědností za jednotlivé úkoly jsou rozvedeny v týdenních plánech. V praxi ověřované měsíční plánování se neosvědčilo. O přípravu plánů se stará hlavně vedení školy, připomínky jednotlivých členů sboru jsou akceptovány. Celkově lze konstatovat, že celková koncepce školy je reálně splnitelná, neboť respektuje tradice, historické i místní prostředí, složení obyvatelstva, možnosti žáků i zaměstnanců školy.

Vzhledem k formální existenci předmětových komisí (jmenování na papíře, úkoly řeší operativně v rámci dennodenních kontaktů) nelze hovořit o cíleném plánování rozvoje vzdělávání v rámci jednotlivých předmětů.

Výuka probíhá v souladu s podkladovou dokumentací vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění úpravy čj. 25 018/98-22, předložené učební plány korespondují s týdenní časovou dotací pro jednotlivé předměty.

Pestrá je nabídka volitelných předmětů, nepovinné předměty v roce 2001/2002 škola nezavedla. Mimoškolní zájmová činnost je uspokojována v rámci spolupráce školy s Domem dětí, Základní uměleckou školou v Novém Městě pod Smrkem a dalšími sportovními a zájmovými oddíly a sdruženími ve městě.

Škola vykážala dva integrované žáky, na něž nedostává zvláštní finanční prostředky. Žáci jsou v péči speciálních center, jejichž doporučení vyučující respektují. Žáci v současné době nepotřebují zvláštní individuální péči. Škola uplatňuje diferencovaný přístup k dětem se specifickými poruchami učení a chování, na prvním stupni projednáváno při schůzce metodického sdružení, na druhém stupni písemně nedoloženo.

Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Způsob řízení školy a odpovědnost za svěřené úkoly vyplývají z přehledného schématu řízení. Podrobnější údaje lze vyhledat v organizačním řádu, kde jsou pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců. Organizační řád obsahuje i řád pro žáky školy, který byl v průběhu inspekční činnosti operativně přepracován. V původní podobě byl příliš dlouhý, nepřehledný, v několika místech propojený s řádem a povinnostmi pro zaměstnance. V řádu nebyla uvedena práva žáků.

V čele školy stojí ředitel, kterému bylo na základě periodického hodnocení prodlouženo pověření k výkonu funkce na další období. Jeho zástupce je pověřen řízením 1. stupně, do širšího vedení patří výchovná poradkyně a vedoucí vychovatelka. Škola působí v několika dislokovaných pracovištích, a proto musel být vnitřní informační systém posílen přenosem informací pomocí internetu, různými přehledy a počítačovými výstupy. Z tohoto důvodu je nezbytně nutné posilovat odpovědnost jednotlivých pracovníků za včasné přebírání informací. Kromě vnitřního informačního systému rozpracovala škola i vnější systém pravidelných informací pro rodiče a veřejnost. Kromě třídních schůzek jsou rodiče informováni prostřednictvím speciálně upravených žákovských knížek, všeobecné údaje o škole si mohou vyhledat přes internet na webových stránkách školy.

Učitelé mají k dispozici přehlednou počítačovou databázi s údaji o žácích. Ochrana dat je zabezpečena přístupem přes heslo. Povinná dokumentace (třídní výkazy, třídní knihy) jsou ve správě jednotlivých vyučujících nebo uzamčené ve sborovně školy.

Škola občas zveřejňuje své aktivity v Novoměstských novinách, pracovníci školy se podílejí na činnosti zastupitelských orgánů, ředitel je členem městské rady Nového Města pod Smrkem.

Výroční zpráva o činnosti školy byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 písmeno a-g zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a byla projednána s pracovníky dne 1. října 2001 při pedagogické radě. Slouží jako kvalitní zdroj informací o práci školy i jako podkladový materiál pro plánování.

Organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Personální dokumentace zaměstnanců je vedena zaměstnavatelem, kterým je Okresní úřad v Liberci - referát školství. Evidence pracovní doby zaměstnanců je zaznamenávána v souladu se zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelství školy se snaží prosazovat demokratické a spravedlivé principy v oblasti vedení a motivování pracovníků. Nástrojem není pouze finanční odměna, ale i škála morálního ohodnocení. Pro osobní příplatky i odměny má škola stanoveny zásady přidělování. S kritérii je prokazatelně seznámen každý zaměstnanec. Speciální vzorec výpočtu výše osobního hodnocení zahrnuje všechna nutná zohlednění, aby konečná suma byla maximálně objektivní. Hodnocení pro stanovení výše příplatku je prováděno dvakrát do roka.

Ředitelství školy a formálně fungující předmětové komise druhého stupně nestanovily speciální plán pomoci začínajícím učitelům, osvědčila se bezprostřední a neformální spolupráce vyučujících společných předmětů.

Vedení se snaží získávat pro výuku mladé učitele s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, účinným nástrojem je někdy nabídka bytu v místě školského zařízení. Stoprocentní míra kvalifikovanosti je v přírodovědných předmětech, jazyky a výchovy jsou často vyučovány učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Autoevaluace školy je syntézou výsledků z výchovně-vzdělávací oblasti, zpětné vazby ze škol, do nichž byli žáci školy přijati, z umístění v soutěžích, olympiádách, z prezentace žáků před novoměstskou veřejností. Jiné další speciální mechanismy škola nepoužívá.

Vedení a motivování pracovníků hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelství školy vytváří každoroční plán kontroly vůči celé organizační struktuře, plán však není plněn do důsledků. Nedostatečná je v letošním školním roce přímá hospitační činnost ředitele školy. Pravidelná analýza výsledků hospitační činnosti se v zařízeních neprovádí. Zjištěné nedostatky řeší vedení přímo s konkrétní osobou, pozitiva jsou zveřejňována při poradách. Následné hospitace byly uskutečněny pouze u začínajících učitelů. Hospitační záznam zachycuje stručně průběh hodiny, více je zaměřen na metody a formy práce, motivaci, komunikaci, silná a slabá místa v průběhu hodiny.

Za plnění osnov plně zodpovídá ředitel školy, kompetence nejsou ani zčásti delegovány na předsedy předmětových komisí.

Výsledky vzdělávací činnosti sleduje ředitelství na základě srovnávacích prověrek, na jejichž vzniku se podílejí učitelé jednotlivých předmětů. Komerční testy škola z finančních důvodů nepoužívá.

V době kontroly byly shledány za období roku 2001 formální a věcné nedostatky v katalogových listech žáků, které byly průběžně odstraněny.

Některé zápisy v třídních knihách měly nízkou výpovědní hodnotu, vyučující v předmětu praktické činnosti nezapisují do třídní knihy pravidelně každý týden.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V prvních třech oblastech zaznamenala ČŠI výraznou převahu pozitiv, drobné a formální nedostatky celkovou úroveň téměř vůbec neovlivnily. V oblasti kontrolních mechanismů jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze. Celkově lze hodnotit podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Vzhledem k tomu, že škola je organizační složkou města a není účetní jednotkou, není možné provést hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Zúčtování těchto finančních prostředků provádí zaměstnavatel.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Za kontrolované období roku 2001 organizace čerpala mzdové prostředky limitu rozpočtu pro ZŠ, školní jídelnu a školní družinu. Je možné konstatovat, že závazný ukazatel ve mzdové oblasti nebyl překročen. Zaúčtování nebylo kontrolováno vzhledem k tomu, že organizace není samostatnou účetní jednotkou a zpracování mezd zajišťuje Okresní úřad v Liberci –referát školství.

Při kontrole fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) byly předloženy zásady pro používání fondu se sestaveným rozpočtem na rok 2001 v MŠ, ZŠ, ŠJ, ZvŠ, ZUŠ v Novém Městě pod Smrkem, v MŠ a ZŠ v Jindřichovicích pod Smrkem a v ZŠ v Řasnici. Základní přiděl od zaměstnavatele do fondu dostávala organizační složka na bankovní účet odborové organizace v souladu s platnou vyhláškou MF. Namátkou kontrolované doklady jsou vedeny přehledně. Dílčí připomínky byly akceptovány, projednány a na místě opraveny.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škola obdržela finanční prostředky ze státního rozpočtu na určený účel týkající se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP). Z kontrolovaných faktur nebylo zjištěno nevhodné vynakládání státní dotace. Prostředky byly použity na akreditované vzdělávací akce a cestovné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce „Adaptační potíže žáků 1. ročníku ZŠ“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i na jiných školách, budou zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2001/2002.

Kroužek informatiky

Žáci s hlubším zájmem o informační technologie mají ve škole možnost navštěvovat kroužek informatiky. V kroužku pracují převážně na dlouhodobém projektu. V minulém školním roce se zúčastnili soutěže pořádané firmou Siemens s názvem „Zkuste to s multimédií“. Pod vedením svého vyučujícího zpracovali v programu JOIN multimediální prezentaci o svém rodném městě. Prezentace byla odbornou porotou hodnocena jako zdařilá, ve své kategorii se žáci ZŠ Nové Město pod Smrkem umístili na 11. místě mezi patnácti nejlepšími školami, které porota zařadila do užšího výběru.

Školní jídelna

Školní jídelna (dále jen ŠJ) je součástí Základní školy Nové Město pod Smrkem, zálohované složky města. Je odloučeným pracovištěm školy v Mánesově ulici čp. 952 v Novém Městě pod Smrkem, kam byla přestěhována z důvodu nevyhovujících hygienických podmínek z Myslbekovy ulice. ŠJ sídlí spolu s mateřskou školou v objektu, jehož majitelem je Městský úřad Nové Město pod Smrkem. Ve Zřizovací listině základní školy není ŠJ uvedena. Poslední

Rozhodnutí Školského úřadu v Liberci, o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen zařazovací listina), bylo vydáno dne 31. října 2000 pod čj. 135/00 s účinností od 1. prosince 2000. Hlavní činností je poskytování stravování žákům a zaměstnancům základní školy a mateřské školy. Stanovená plánovaná kapacita kuchyně je 416 jídel, počet míst u stolu je 72. Dle statistického výkazu V 17-01, o společném stravování dětí a mládeže bylo k 15. říjnu 2001 zapsáno 108 dětí mateřské školy (dále jen MŠ), 193 žáků základní školy (dále jen ZŠ) a 54 zaměstnanců obou škol. Počet stravovaných nepřevyšuje plánovanou kapacitu kuchyně stanovenou v zřizovací listině.

Zařízení poskytuje oběd a dvě svačiny dětem MŠ a obědy žákům ZŠ, zaměstnancům obou škol a cizím strávníkům. Organizaci výdeje jídle upravuje provozní řád. Časový nástup dozorů je uveden v rozpisu dozorů ŠJ umístěném spolu s jídelním lístkem na nástěnce v ŠJ. V době kontroly byly dozory plněny.

Strávníkům je umožněno přihlásit stravu předem nejdéle do 9 hodin příslušného dne. Veškerá strava se konzumuje výhradně v ŠJ od 11:45 do 13:45 hodin, pouze cizím strávníkům je umožněna odnáška ve vlastních jídlonosičích. V době kontroly byla splněna hygienická podmínka časově odděleného stravování mimo dobu stravování žáků základní školy. Výdej byl zahájen až po odchodu cizích strávníků. Zhotovená strava byla řádně temperována ve vodní lázni v gastronomických. V kontrolované době splňovala teplota vydávaných pokrmů platnou tepelnou normu, pokrmy byly velmi chutně upraveny a přiměřeně dochuceny. Strávníkům z mateřské školy se jídlo přepravuje v termosech do výdejních míst v mateřské škole, doprava je ulehčena možností použít vozíček a výtah. Jedno oddělení MŠ konzumuje svačinu přímo v ŠJ.

Varná a výdejní část kuchyně jsou vybaveny moderním technologickým zařízením včetně konvektomatu, který však není využíván. Stravovací část je vybavena starším nábytkem. Stolování je na dobré úrovni.

Celková úroveň pracoviště, podmínky ke stravování strávníků z obou škol a organizace stravování jsou velmi dobré.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Výše stravného pro jednotlivé kategorie strávníků jsou realizovány v rozpětí stanoveném platnou vyhláškou. Cizím strávníkům jsou účtovány k finanční normě věcné a mzdové náklady. Výše nákladů byla stanovena zaměstnavatelem a zřizovatelem.

Dle kontrolované docházky bylo zjištěno, že v době vedlejších jarních prázdnin nebyly žákům k finanční normě účtovány věcné a mzdové náklady.

Kontrolou jídelních lístků byla zjištěna velmi dobrá úroveň nabídky masitých pokrmů. Přednostně je zařazováno maso drůbeží, králičí a ryby, vepřové maso je připravováno maximálně dvakrát týdně. Pro zpestření se zařazuje i maso sojové. Dle finančních možností jsou podávány zeleninové saláty, nápoje obohacené vitamíny a stopovými prvky a ovoce. Pro všechny strávníky se vaří jednotná strava dle platných receptur pro školní stravování. Průměrnou měsíční spotřebu vybraných druhů potravin (tzv. spotřební koš) nebylo možné v době kontroly doložit. Na základě předložených jídelníčků byla zjištěna nižší spotřeba ovoce a mléčných výrobků. V kontrolované době splňovala teplota všech součástí pokrmů tepelnou normu stanovenou pro výdej a skladování dohotovených jídel, jemné dochucení podávaných pokrmů bylo úměrné skladbě strávníků.

Namátkovou kontrolou skladových zásob v suchém skladu a mrazicím a chladicím zařízení nebyly nalezeny potraviny s prošlou záruční lhůtou. Všechny potraviny byly dodány

z distribuční sítě.

Výše stravného účtované žákům školy v době prázdnin není v souladu s platnou vyhláškou. Podklady o plnění výživových ukazatelů jsou ze strany vedoucí nedostačující. Ostatní spotřební ukazatele jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení správnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ

Vedoucí zčásti zpracovává agendu na počítači, k vedení účetnictví používá program Gastro manažer zakoupený od firmy ISIS Plus spol. s r.o. Praha. Evidenci strávníků zpracovává ručně. Kontrolou měsíčního vyúčtování obědů u namátkově vybraných strávníků bylo zjištěno, že stravné za odhlášené obědy je řádně odčítáno. Evidence strávníků je vedena přehledně. Pro účely výpočtu spotřebního koše nebyly předloženy údaje o spotřebovaných surovinách.

Vedení evidence bylo v kontrolované oblasti zčásti nedostačující.

Vedoucí ŠJ má k dispozici nevyhovující a zastaralé vybavení (velmi pomalý počítač, cca jeden rok nefunkční tiskárnu a nedostatečně fungující psací stroj). Při kontrole bylo zjištěno, že ve vztahu ke zřizovateli není účetnictví vedeno dostatečně. Vedoucí ŠJ nemá zpracovány některé navazující podklady pro dokončení měsíčního vyúčtování, doposud neodevzdala zřizovateli vyúčtování roku 2001, neprovádí odpisy potravin z výdejků do skladových karet, nevede skladové karty potravin. Pohyb zboží po uzavření měsíce nebyl zaznamenán ani ručně, ani na disketě. V den kontroly byl stav zásob účetně veden pouze k 30. listopadu 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 31. ledna 2000 čj. 135/00, třídní výkazy a katalogové listy žáků, třídní knihy ve školním roce 2001/2002, školní řád, rozvrhy hodin ve školním roce 2001/2002, rozhodnutí ředitele školy čj. 211/2001, o zařazení dítěte do ZŠ, protokoly o komisionálních opravných zkouškách za rok 2000/2001)
- Zřizovací listina ze dne 23. ledna 1996
- Dohoda o změně pracovní smlouvy ze dne 10. července 1995
- Periodické hodnocení č.j. 200/167/99Šk. ze dne 24. března 1999
- Kritéria osobního hodnocení na školní rok 2001/2002
- Evidence pracovní doby zaměstnanců ve školním roce 2001/2002
- Organizační řád a pavouk řízení ze dne 1. září 2001
- Učební plány 2001/2002 ze dne 28. srpna 2001
- Plán hospitační a kontrolní činnosti ředitele a zástupce ředitele ze dne 10. září 2001
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Provozní řád dle zákona 258/2000 Sb. ze dne 30. května 2001
- Evidence stížností, postup při vyřizování stížností, oznámení a podnětů ze dne 1. prosince 2001, stížnost čj. 807/2001, 90/2000

- Týdenní plány - 1.-28. týden školního roku 2001/2002
- Záznamy z vykonaných inspekcí a kontrol
- Plán spolupráce ZŠ a MŠ ze dne 17. září 2001
- Plán a zápisy metodického sdružení pro 1. stupeň ZŠ 2001/2002
- Okresní úřad Liberec – referát školství přidělení finančních prostředků na DVPP ze dne 19. října 2001
- Náhodně vybrané faktury: PC Liberec č. 2/2001/745, č. 2/2001/569, č.2 /2001/446, č. 2/2001/318, č. 2/2001/171, č. 2/200/170, č. 2/2001/035
- Vyúčtování FKSP za rok 2001 Okresnímu úřadu v Liberci – referátu školství ze dne 25. ledna 2002
- Pokladna FKSP v roce 2001 ze dne 15. ledna 2002
- Zásady pro používání fondu kulturních a sociálních potřeb v MŠ, ZŠ, ŠJ, ZUŠ v Novém Městě pod Smrkem, v MŠ a ZŠ v Jindřichovicích pod Smrkem a v ZŠ v Řasnici ze dne 13. února 2001
- Vyúčtování FKSP za rok 2001 ze dne 10. ledna 2002
- Výkaz V3 – 01 o základní škole na školní rok 2001/2002
- Třídní výkazy a katalogové listy žáků prvních, třetích šestých a devátých tříd ve školním roce 2001/2002
- Třídní knihy za školní rok 2001/2002
- Časově-tematické plány za školní rok 2001/2002
- Sešity žáků (namátková kontrola)
- Žákovské knížky (namátková kontrola)
- Rozhodnutí ŠÚ Liberec, o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ze dne 31. října 2000 čj. 135/00
- Výkaz V 17-01, o společném stravování dětí a mládeže ke dni 15. října 2001
- Rozpis dozorů
- Provozní řád ŠJ, organizační řád ŠJ (bez data)
- Jídelní lístky za období leden až duben 2002
- Záznamy stravovaných osob a poplatků za období únor, březen a duben 2002
- Rekapitulace stravovaných osob a poplatků za měsíc březen 2001
- Výdejky potravin září 2001 - duben 2002

ZÁVĚR

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve společenskovedních i přírodovědných předmětech a pracovních činnostech vychází z 27 hodin navštívených na 1. i 2. stupni. Inspekční činností bylo zjištěno, že bezprostřední příprava na jednotlivé hodiny nebyla ani u jednoho vyučujícího podceněna. Výuka byla podpořena použitím různých pomůcek pro pochopení vztahů a podporu názoru. Materiálně-technické vybavení odpovídá finančním možnostem školy, i když je nabídka trhu podstatně bohatší. Nové formy a metody práce byly

uplatněny zejména na 1. stupni, na 2. stupni byla frontální práce zpestřena střídáním různých činností. Výuka je personálně zajištěna v přírodovědných předmětech učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí, rezervy jsou v obsazování společenských předmětů, jazyků a 1. stupně ZŠ. Pedagogický sbor je stabilizovaný.

Průběh a výsledky vzdělávání mají celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání je výsledkem studia podkladové dokumentace i všech dalších předložených materiálů, pohovorem s vedením školy, pracovníky zařízení, prohlídkou všech pracovišť. Stanovené cíle a záměry v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu a materiálně-technické vybavenosti jsou reálně splnitelné. Podrobně a spravedlivě stanovený systém rozdělování nadtarifních složek platu je motivačním podnětem pro řadu pracovníků zařízení. Vedení školy systematicky podporuje další vzdělávací aktivity pedagogů. Od minulé inspekce došlo k pečlivému propracování vnitřního informačního systému. Vážně delegování určitých kompetencí zejména na předsedy předmětových komisí a ostatní členy sboru.

Přímá hospitační činnost ředitele v době inspekce měla rezervy, plán ostatní kontrolní činnosti byl zpracován a předložen v písemné podobě, chybělo vyznačení odpovědnosti konkrétního pracovníka za oblast kontroly.

Oblast podmínek vzdělávání v plně organizované základní škole je hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Helena Čerovská	v. r.
Členové týmu	Ing. Eva Žižková	v. r.
	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Jana Čermáková Libuše Škoudlilová	

V Liberci dne 30. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. května 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr., Jindřich Novotný

V.I.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Liberec-referát školství	14. června 2002	084 260/02 5181
MěÚ Nové Město pod Smrkem	14. června 2002	084 261/02 5181

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány

